

mai gyakorlat azonban a törvényhozó által előre nem látott egészen ferde utakra jutott. Komoly vállalatok alkalmaznak sokszor jogi képesítéssel sem bíró, de a legjobb esetben államtudományi doktorátussal bíró egyéneket, akiknek kizárólagos, vagy legalább is fő munkakörévé azt tesszik, hogy a vállalatot a bíróságok előtt képviseljék. Ahogyan egy kartársunk igen találóan nevezte őket, ezeknek a „részvénytársasági ügyvéd” uraknak a működése természetesen nem éri el a törvényileg is megkívánt nivóját a jogi képviselő, az ügyvéd munkájának, s azt hisszük nem túlzás, ha megállapítjuk, hogy szerepük és működésük közel jár a zugírások törvényileg üldözött foglalkozásához. A törvény hiányossága módot ad erre, s épen ezért a törvénynek ezt a hiányosságát sürgősen meg kell szüntetni. Az orvoslást eszközlő új rendelkezésnek természetesen olyannak kell lennie, hogy méltánytalan terhet lehetőleg senkire ne rójjon, s ezért elgondolásunk az, hogy jogi személyek és külön kezelt vagyontömegek képviselőt a jövőben kizárólag ügyvédek láthassák el. Azért a díjazásért, amit eddig fordítottak e célra, ügyvédi képesítéssel bíró egyént is alkalmazhatnak, s a jogi személyiség formájában működő, nyilvánvalóan nagyobb vállalatoknak és egyéb intézményeknek ez újabb és méltánytalan megterhelést nem jelentene, az igazságszolgáltatás munkáját csak elősegítené, az ügyvédi kartól a törvényhozó intenciói ellenére elvett munkát az ügyvédségnek juttatná vissza egy ilyen rendelkezés és elősegítené a fiatal ügyvédséget egzisztenciájának megteremtésében.

Dr. Pályi Gyula.

Behajthatók-e a 25 pengőn aluli követelések? Gyakorlati értelemben bizony alig. A törvénykezés egyszerűsítéséről szóló törvény két oldalról is lenyeste a hitelező ambícióit, aki a 25 pengőn aluli követeléseit bírói úton szeretné behajtani.

A Te. törvény 91. §-a értelmében jelzálogjogot ily követelésre nem lehet a telekkönyvbe bejegyezni, kivéve egyes-egyedül a közjegyző részére a hagyatéki eljárás során megállapított bizonyos díjakat; viszont a Te. 65. §-a huszonöt pengőt meg nem haladó követelések tekintetében az ingókra vonatkozó végrehajtást a községi előljáróság hatáskörébe utasítja, amelyik azt a közadók behajtásának szabályai szerint eszközlí.

Ez utóbbi rendelkezés elvben igen szépen hangzik, mert egyrészt költséggel nem jár a behajtás, másrészt feltételezhetjük, hogy a közadókat az előljáróság a legnagyobb erélylyel és körültekintéssel hajtja be.

Sajnos, azonban a realitások világában úgy fest ez a:

törvényi intézkedés, hogy vajmi ritka az az eset, amikor a hitelező ily módon pénzéhez jut. Az előjáróság csak a leg-ritkább esetekben lép fel erélyesen egy többnyire előtte ismeretlen hitelező érdekében egy falujabeli adós ellen; Budapesten pedig — legalább az én gyakorlatom szerint — alig fordult elő eset a törvény közel három esztendő fennállása alatt, hogy valaki az előjáróság útján pénzéhez jutott volna, hanem az akták ott rekednek valahol a közigazgatási útvesztőben, ami nem is olyan érthetetlen dolog, ha meggondoljuk, hogy még a köztartozások behajtása is mily nehézséggel és mily zökkenőkkel történik!

Maradna még behajtási módként a kiküldött útján való foglalás, úgy, mint a 25 pengőn felüli ügyekben; azonban a Te. t. 65. §-a szerint ily esetben a kiküldött díja (amely pedig minimum 5—6 pengőt kitesz), a bélyegkiadások kivételével a végrehajtatót terheli. Már most ritkán érez kedvet a végrehajtató ahhoz, hogy kis összegű és többnyire bizonytalan bonitású adóssal szemben érvényesítendő követelésének inkasszójára 5—6 pengőt áldozzon.

Hogy ez az állapot áldatlan, arra nem kell sok szót vesztegetnünk. Elvégre a mai pénzsűk világban 25 pengőn aluli összegek (amelyek kamattal és perköltséggel néha 40—50 pengőre is felemelkednek) nem mindig jelentenek quantitáé negligéable-t, annál kevésbé, mert a hitelezői pozícióban az esetek jelentős részében kismemberek találhatók, akikre ez az összeg felette nagyjelentőségű.

A jogi lapok hasábjain ebben a kérdésben már több felszólalás hangzott el; a magunk részéről csupán dr. Balla Ignácnak ama javaslatára kívánunk utalni, hogy a 25 pengőn aluli követelések behajtására kis napidíjjal vagy általányösszeg ellenében külön végrehajtok bízzassanak meg. Talán lehetséges volna a behajtást a bírósági végrehajtokra is bízni, oly módon azonban, hogy a díjaikat ily ügyekben minimális összegben állapítsuk meg, viszont talán a jegyzőkönyvezés, igénybejelentés stb. adminisztrációját ez ügyekben lényegesen egyszerűsíteni lehetne.

Akármely formáját is választjuk a megoldásnak, reformra van szükség, mert *a mai állapot tarthatatlan és igazságtalan*. A törvénykezés egyszerűsítése nem mehet oly messzire, hogy a 25 pengőn aluli követeléseket (melyek a bírósági ügyforgalmat tekintve, az ügyek jelentős részét teszik) oly módon „egyszerűsítse“, hogy ezekben az ügyekben a hitelezőnek plátonikus kielégítésre van csak igénye; t. i. végre nem hajtható bírói határozatra. Talán azt sem kell magyaráznunk, hogy ügyvédi szempontból is sérelmes a mai állapot: de ezt nem kívánjuk különösebben hangsúlyozni, mert meg vagyunk győződve, hogy a jogkereső

közönség súlyos sérelmeinek orvoslása fogja az igazságügyi kormányzatot rábírní arra, hogy a mai helyzeten változtasson.

F. P.

Országos Ügyvédmúzeum. Mikor az egyesek részéről, de sokszor felelős állásban és helyen is elhangzanak kijelentések, melyek az ügyvédi karnak a tekintélyét, tagjainak erkölcsi értékét és az ügyvédi hivatásnak a nemzet életében való fontosságát, jelentőségét lekicsinylik, nemes feladatot vállaltak magukra az Országos Ügyvédszövetség kebelében megalakult bizottság tagjai, kik szorgalmas munkával és önzetlen iparkodással létrehozták az Országos Ügyvédmúzeumot, mely az ügyvédi hivatásra és egyes kiváló ügyvédek működésére, életére vonatkozó emlékeket gyűjti és rendszerezve tárja fel a jelenkornak. Talán az ügyvédség multjának fényes érdemei nemzeti fejlődésünk és jogéletünk történetében meg fogja hozni a jelenkor ügyvédjének is a megérdemelt elismerést.

Sz—i.